

کسرت نمایش «سی» با صدای همایون شجریان سال آینده برای دومین بار در تهران ونخستین بار در شیراز و چند شهرستان دیگر روی صحنه می‌رود. به گزارش فارس، این کسرت نمایش بر اساس سه داستان از داستان‌های شاهنامه (زال و رودابه، رستم و اسفندیار و رستم و سپهراب) از ۱۶ مردادماه امسال توسط موسسه دل آواز و بارانادر مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد به مدت سی شبپروای صحنه رفت.

ناگهان شعر

هادی منوری

۱ ■

بر گشته ام
از قطاری مرده
که جنازه هایش به ریل ها چسبیده بود
و صدای مسافرانش
بیخ زده بود.
بر گشته ام
از سایه بانی گم شده
در بزرگراهی کج
که خط کشی فراوان دارد.
بر گشته ام
از خویش
اما چه فرقی می کند
بر گشته باشی
یا به ریل های قطار چسبیده باشی

۲ ■

پروانه از پیله چه می خواهد
تو از من
و گل های قالی
از باغچه همسایه ؟
هیچ پروانه ای
قفسی را به آسمان نمی برد.
یادت باشد

هوا که سرد بشود

آخرین دکه پیراهنم را

خواهم بست.

۳ ■

یک تکه از ماه
در پیراهنت
یک فصل از خورشید
در دامنت
دست هایت اما
به دنبال فانوسی می گردد
که جهان را
روشن تر کند.

۴ ■

چنگیزی در روحم سرگردان
و
شمشیری بزرگ هایم

اما

عجیب نیست

اگر

دوستت داشته باشم.

۵ ■

الاکلتگ
با جهانی آن طرف
و من
با جهانی این طرف

سنگین شده بودم
آن قدر که
جهان را بالا کشیدم.

۶ ■

زیبایی در باران
پررنگ تراست
لب هایت اما
از هر طرف که نگاه می کنم
پیر می شوند
بیبا
با نانه های باقی مانده
در انگشت هامان
رودخانه ای بسازیم
با کلاف ابریشم
دریا
انتهای هر رودخانه نیست.

۷ ■

همیشه با من است
روزها شانۀ اش می کنم
شب ها اما
پیشان تر است
گاهی اندوه مرا می چینم
دوباره اما
سبزی می شود.
چه کسی گفته بود
نیست بالاتر از سیاهی رنگی
اندوه من
به سپیدی می زند.

پروژه «سی» دوباره اجرایی شود

یادداشتی بر مجموعه شعرِ «۶۴۱۰ روز تنهایی»، سروده پونه نیکوی

عشق آن سال‌ها!

المیرا شاهان

نخستین بار که «۶۴۱۰ روز تنهایی» را روی میز غره انتشارات شهرستان ادب در نمایشگاه کتاب تهران دیدم که داغ و ترو تازه از زیر چاپ، به نمایشگاه آورده بودند، با خود فکر کردم «۶۴۱۰ روز یعنی چه؟ حتی بی آن که ورقی بزنم، در ذهنم شروع کردم به محاسبه و حل این معما و تقسیم عدد به ۳۶۵ روز سال. می خواستم بدانم این همه روز، به هیئت چند سال و چند ماه و چند روز در می آید؟ دیدم قصّه، قصّه یکی دو سال نیست؛ «۶۴۱۰ روز یعنی چیزی حدود هفده هجده سال! رقم قابل توجهی بود؛ اگر این همه سال تنهایی، متعلق به «پونه نیکوی»، شاعر سی و دو ساله این مجموعه باشد هم، رقم قابل توجهی است... کافی بود آن‌دوازده بیست و دو-سه یعنی چی؟ ۱۸ سال حسرت نوشیدن جرعه ای آب خنک و یک لقمه نان...».

«می‌دونید ۶۴۱۰ روز اسارت یعنی چی؟ کاش من و شما هم حداقل یک روز یا فقط یک ساعت اسیر بودیم، آن هم نه در عراق، بلکه‌توی چهار دیواری شهرمون، خونه‌مون... تا می فهمیدیم، این که یه آدمی توی سن جوانی و حدود یک سال بعد از ازدواج، با داشتن یه پسر چهار ماهه میره از وطن و ناموس ما دفاع کنه و ۶۴۱۰ روز اسیر می شه، یعنی چی؟ ۱۸ سال حسرت نوشیدن جرعه ای آب خنک و یک لقمه نان...».

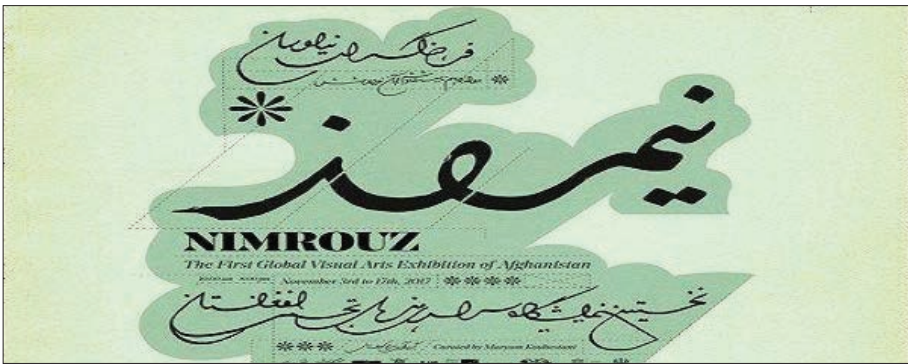
محمد کاظم کاظمی، شاعر و پژوهشگر افغانستانی، اقدام اخیر بی‌بی‌سی را یکی از ترندهای فارسی‌ستیزان برای جدا ساختن فارسی‌زبانان می‌داند. رسانه انگلیسی «بی بی سی» عنوان رسمی این رسانه در فیس بوک را به‌عمد از «بی‌بی‌سی افغانستان» به «بی بی سی دری» تغییر داد. این اقدام بی‌بی‌سی را برخی از کاربران فضای مجازی اقدامی تفرقه افکنانه دانستند که موجب‌آرماندازای پویش «آناپاک» علیه این رسانه توسط کاربران افغانستانی شد. این کاربران معتقدند که فارسی‌زبان مشترک آن‌هاست و این اقدام رسانه انگلیسی برای جداسازی نرم و ایجاد تفرقه بین کشور های حوزه زبان فارسی است. اقدام اخیر بی‌بی‌سی، واکنش‌هایی را در میان اهالی قلم و فرهنگ کشور افغانستان نیز داشته است. محمد کاظم کاظمی، شاعر و پژوهشگر، در یادداشت

محمد کاظم کاظمی، شاعر و پژوهشگر افغانستانی، اقدام اخیر بی‌بی‌سی را یکی از ترندهای فارسی‌ستیزان برای جدا ساختن فارسی‌زبانان دانست. او با انتشار تصاویری از کتاب‌های درسی افغانستان نوشته است:

«ما فارسی‌زبانیم

بی بی سی، گویا در صفحه فیس بوک خود، «فارسی و «دری» را از هم جدا کرده است و البته این از ترندهای دیرین فارسی‌ستیزان و حامیان آن‌ها برای جداساختن فارسی‌زبانان از همدیگر است، که البته کمترین ثمره آن کوتاه کردن دست فارسی‌زبانان افغانستان از میراث و مفاهن کهن فارسی است. من این چند تصویر از کتاب‌های درسی افغانستان در سال‌های پیش‌را منتشر کردم تا همه‌با صدای بلند اعلام کنیم که ما فارسی‌زبانیم.»

هنر های تجسمی

تجلی هنر افغانستان در نیاوران

نخستین نمایشگاه سراسری هنرهای تجسمی افغانستان بانام "نیمروز" شامگاه جمعه ۱۲ آبان ماه باحضور علی مراد خانی، معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از هنرمندان افغانستانی و ایرانی و نمایندگان سازمان های بین المللی در گالری شماره یک فرهنگ سرای نیاوران برگزار شد. سرائی هنر نالاین، نخستین نمایشگاه سراسری هنرهای تجسمی افغانستان بانام "نیمروز" شامگاه جمعه ۱۲ آبان ماه با حضور علی مرادخانی معاون امور هنری وزارت ارشاد، مجید ملانوروزی مدیر کل مرکز هنر های تجسمی وایز محمدوزاع سرپرست هنرمه هنر های معاصر تهران و جمعی از هنرمندان افتتاح شد. در ابتدای مراسم سید عباس سجادی،مدیر عامل بنیاد آفرینش های نیاوران ضمن خوش آمد گویی به حاضران، از همدلی و همراهی مردم دو کشور همسایه ایران و افغانستان تقدیر کرد و افزود: احساس همدلی میان ایرانیان و افغانستانی هاموجب شکل گیری این نمایشگاه شده است. بی شک بدون تلاش های عاشقانه مریم کوهستانی برگزارای این نمایشگاه با این وسعت و در این سطح امکان پذیر نبود.

مدیر عامل بنیاد آفرینش های هنری نیاوران همچنین گفت: در زیر گرد و غبار جنگ افغانستان گنجی هست که بخشی از آن در این نمایشگاه در معرض دید علاقه مندان قرار گرفته است. این نمایشگاه آثار ۵۳ هنرمند افغانستانی در حوزه هنر های تجسمی است که ۱۳ نفر از این هنرمندان ساکن افغانستان و ۴۰ نفر از آنان ساکن کشورهای دیگر هستند.

دکتر مهنام، معاون امور اجتماعی یونسکو نیز با حضور در جایگاه در سخنان کوتاهی اظهار کرد: یکی از وظایف اصلی یونسکو در جهان و ایران این است که تا حد امکان از برگزاری این گونه برنامه های تاثیر گذار فرهنگ ی هنری حمایت کند. در دنیای امروز کفتنهاخوشونت و نظامی گری دیدمی شود، ابزار هنریکی از تاثیر گذارترین روش هابرای ارتباط و تعامل بیشتر فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و... میان ملت ها می باشد.

وی در پایان صحبت هایش با تشکر از برگزار کنندگان نمایشگاه با اشاره به حضور بیش از ۴۰۰ هزار مهاجر افغانستانی در ایران ابراز امیدواری کرد، ایران بتواند هر روز امکانات بیشتری را در اختیار این مهاجران قرار دهد. مجید ملانوروزی، مدیر کل مرکز هنر های تجسمی نیز در

ادبیات و... از صاحبان ایده های خلاقانه و فکر های نو، حمایت کمتری می شود....

«۶۴۱۰ روز تنهایی» را با بغض خواندم. روایت سال های انتظار و دلنگنی و عشق زنان و مادرانی که اگر آشنای آن ها نبوده باشیم و از نزدیک شاهد روز های زندگی شان، درک و تصویری از آن ها نداریم. جنگ، فقر روز های شلیک خمپاره و بیمار ستان های مملو از مجروحان دست و پا بریده نیست؛ جنگ، تازه شروع مصیبت نفس هاست، شروع باینیابی و نسل های نفس گیر و موجی شدن

جانباز های اعصاب و روان، شروع اثبات عشق زنان و ایثار خانواده های آن ها و شروع اسارت پدر ها یا یتیم شدن کودکانی که بی گناه ترین های عالم اند:

خدا کوهر آفرید، خدا سنگر آفرید
خدا عشق را آفرید، دل تنگ را آفرید
خدا خواست عاشق شود، تو را و مرا آفرید
جهان خواست زیبا شود، خدا رنگ آفرید...
دشمن طاقتش طاقی شد، زمین سرخ شد داغ شد

شب دل بریدن رسید، «طمع، جنگ را آفرید... (ص ۲۱ و پشت جلد)

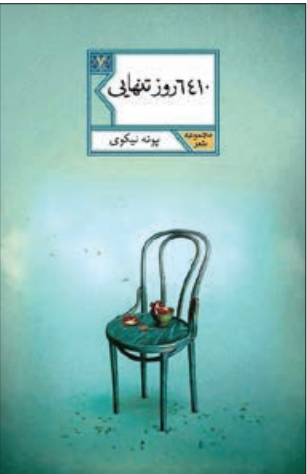
و «پونه نیکوی» هم در ۲۴ غزل و ۶ ترانه این مجموعه، ما را به دل خانه های همین مردمان برده و عاشقانه، و البته هم زاننه و هم بزبان مردان جنگ سروده است. چیزی که شاید در تمام این سال ها، بسیاری از حرف زدن در باره اش طفره رفته اند:

این پرستوی نام من هرروز از لبان توآب می نوشد
تو صدا کن مرا که بسیار است فرق آوای دیگران با تو

واکنش محمد کاظم کاظمی به اقدام اخیر رسانه انگلیسی

ما همه فارسی زبانیم

ادبیات و هنر

است از واژگان رایج در شعر بسیاری از شاعران این حوزه، مثل واژه های شهید، خمپاره، اسارت، خون، نارنجک، بمب، سنگر و... جز در مواردی محدود، استفاده نکند. برای همین شاید در نگاه اول خواننده فکر کند یا غزلی صرفا عاشقانه روبه روست که در فضای پایداری نیست، اما توانسته با اشاره های محدود یا به کارگیری حداقل این واژگان در تمام شعر و البته تمرکز بر بُعد عاطفی و موضوعات فراموش شده جنگ، اثر گذاری بیشتری داشته باشد. شاعر مجموعه «۶۴۱۰ روز تنهایی» با زبانی ساده شعر سروده خود را در گیر کوتاهی و بلندی وزن عروضی نکرده است.

«۶۴۱۰ روز تنهایی»، در ادبیهشت امسال با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه از سوی انتشارات شهرستان ادب به چاپ رسید. پیش از این سه مجموعه شعر «انار سبز، زیتون سرخ» (هزاره فقتوس)، «دست های تو جوانه می زند» (بنیاد حفظ آثار) و «سری گذارم به جنگل، گیلان بیابان نداره» (هزاره فقتوس) از پونه نیکوی منتشر شد.

ادبیات و... از صاحبان ایده های خلاقانه و فکر های نو، حمایت کمتری می شود....

موسیقی

● ● ●

علی رهبری خطاب به وزیر ارشاد:

جلوی آمدن ارکستر اروپایی به ایران را بگیرد

به جوانان این مملکت و هدر دادن امکانات به حساب می‌آید.
جناب آقای وزیر، به خاطر خدا هم که شده، جلوی این گونه اقدامات نمایشی را بگیرید و امور را در منطقه‌ی اصولی، که صرفاً منافع جهانی عکس آساهی شیمون نمی‌گیرد، هدایت کنید...

... این در حالی است که در ایران صدها موسیقی‌دان و ده‌ها آهنگ‌ساز ایرانی بسیار خوب، حتی برای امرار معاش معمولی، نیاز به کمک مالی وزارت فرهنگ و اراد کارنامه دارد. رهبری همچنین مدیر هنری ارشاد دارند و نوازندگان ارکستر سمفونیک نیز دستمزد کافی برای امرار معاش دریافت نمی‌کنند. متأسفانه، وزارت خانه‌ای که امروز تحت امر شماس‌ت، سال هاست که این جوانان را فراموش کرده فقط به منافع چند نفر انگشت شمار توجه می‌کند. علی‌رهبری در کارنامه‌اش رهبری بیش از ۱۲۰ ارکستر سمفونیک و برگزیده‌شدن ۲ در مسابقه جهانی رهبری ارکستر در فرانسو سوئیس را در کارنامه دارد. رهبری همچنین مدیر هنری ارکسترهایی در بروکسل، پراگ، مالاگا، و زاگرب بوده است. علی‌رهبری تنها رهبر ارکستر خاورمیانه است که به این درج‌ات بین‌المللی رسیده است.

دانشگاه استنفورد میزبان کیهان کلهر می‌شود

در روز چهاردهم ام‌همن ماه در آمستردام به همراه علی بهرامی فردنوازنده سننور به اجرای قطعاتی جدید خواهدپرداخت.

در آخرین روزهای ماه نوامبر هم کلهر در کنار اردال ارنجان می‌نشیند و در شیلینگ‌هایم فرانسه در روز بیست‌وهفتم برنامه‌نوازی می‌کنند. کیهان کلهر در آخرین کنسرت سال ۲۰۱۷، در روز ۱۹ دسامبر در جشنواره استانبول در کنسرت «پردگیان باغ سکوت» به همراه نوید افقه، علی بهرامی فرد و دو همسر آذربایره اجرای قطعات خواهدپرداخت.

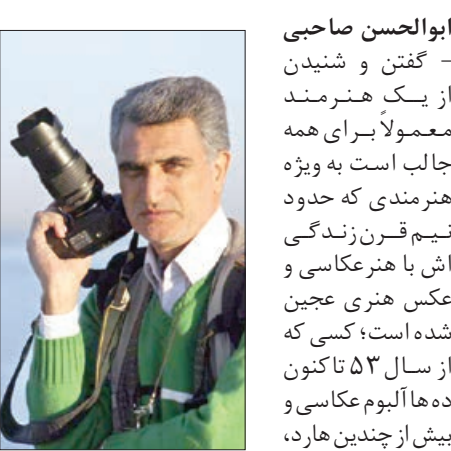
۱۱

گفت و گو

● ● ●

گفت و گو با برنده ۲ مدال طلای عکس خبری از آمریکا و ژاپن

نیم قرن عکاسی

عکاسی کرده است و ده‌ها آلبوم عکاسی و بیش از چندین هارد، عکاسی کرده است و هم اکنون عکاس از اد است. هنرمندی به نام سید جلیل حسینی زهرایی که طبق شناسنامه اش متولد ۱۳۴۲ است اما خودش می‌گوید ۵۷ ساله است. وی که در تربت جام به دنیا آمده، اکنون در مشهد ساکن است. در ادامه خلاصه‌ای از گپ و گفت مصمیمی را که با وی داشتم می‌خوانید.

*: ۶۲ سال به مدت دو سال در جبهه حضور داشتم و در عملیات مختلف مناطق غرب کشور شرکت و صحنه های جنگ تحمیلی را عکاسی کرده ام اما به صورت جدی از سال ۶۵ ز رویدادها و موضوعاتی مثل اعزام نیروهای رزمنده به جبهه ها، راهپیمایی ها، تشییع پیکر شهید، ورود آزادگان به میهن و دیگر رویدادهای فرهنگی، هنری، اجتماعی، ورزشی و... شهر مشهد و سایر مناطق کشور عکاسی و علاوه بر شرکت در مسابقات، چندین نمایشگاه عکس در رابطه با آزادگان و وسال های دفاع مقدس برپا کرده ام.

*: از میان شخصیت های ملی، از مقام معظم رهبری و تمام روسای جمهور ایران به استثنای سیدابوالحسن بنی صدر از نزدیک عکس گرفته ام. از رئیس جمهور بلغارستان و افغانستان (کرزای) و دیگر مسئولان و وزیران خارجی و داخلی نیز عکاسی کرده ام که در آرشیو عکس هایم موجود است.

*: عکس خوب عکسی است که اصول و قواعد عکاسی از جمله کادر بندی، رنگ، نور، معنا و محتوا در آن رعایت شده باشد. البته عکس های یک عکاس همه خوب است چون همه آن ها را دوست دارم من بیش از ۳۰ سال است که در هر آفیش و سفر عکاسی روز شمار خاطرات خود را می نویسم و در نظر دارم در آینده ای نزدیک آن ها را به صورت کتاب به رشته تحریر در آورم که امیدوارم بخش خصوصی ودولتی (مدیران فرهنگی و هنری) حمایت کنند.

*: در مسابقات و جشنواره های مختلفی افتخار و مدال کسب کرده ام. یک مدال طلا به عنوان نغراول عکس خبری در دنیا از دانشگاه ویلمینگتون آمریکا و دو مدال طلا از مسابقات جهانی عکس آساهی شیمون ژاپن و بیش از ۲۰ عنوان رتبه اولی عکاسی در ایران کسب کرده ام. همچنین برای برگزاری نمایشگاه عکس به کشورهای ترکیه، ترکمنستان، بلغارستان و عراق سفر و در سال گذشته نیز در همایش بین المللی کلکته (هند) شرکت کرده ام.

*: خوشبختانه مشهد همیشه بام عکاسی ایران بوده است و هم اکنون بیش از چند صد عکاس درخواست عضویت در انجمن عکاسی استان را دارند که البته این برای شهر ما هم مفید و هم مضر است؛ چون عکاسان جایی برای اشتغال در بخش مطبوعات و خبرگزاری ها ندارند و نظارتی در کار عکاسی نیست؛ برای مثال عکاسی که ۴۰-۳۰ سال فعالیت کرده است و از این راه امرار معاش می کند نباید با فرد عکاسی که بارانت، پارتی بازی و استفاده از نام و نشان سر کار آمده است و حتی از جای دیگر حقوق می گیرد و به جر که عکاسان پیوسته است، فرق داشته باشد.

*: مشوق اولم برادرم بود و نیز استادانم زنده یاد احمد خادم الحسینی، ابراهیم بهرامی و حمیدرضا گیلانی فرد و رئیس حوزه هنری وقت شهید (محمد کاظم شهرام) که از سال ۷۵ تاکنون مرا تشویق کرده اند. چندین سال است که در کنار عکاسی، در دانشگاه علمی کاربردی خبرنگاران مشهد مشغول به تدریس و آموزش عکاسی هستم.

*: عکاس باید مواظب باشد تا در زمان ثبت وقایع دچار آسیب و تبعات این رشته نشود؛ برای مثال عکاس نباید در کارش سیاست و عقاید شخصی را دخالت دهد؛ باید هنر خود را پاک نگه دارد و هنگام عکاسی همه را به یک چشم ببیند زیرا عکاسی که سلیقه های شخصی، حزبی، باندی و گروهی را وارد عرصه کارش کند، دچار مشکل می شود و به حاشیه می رود؛ همچنین باید مسئولیت عکس و عکاسی را به هنرمندان واقعی که به صورت حرفه ای کار می کنند، آموخت و در این زمینه باید انجمن های تخصصی و حرفه ای تشکیل داد و آن ها را تقویت و حمایت کرد.

*: رسانه را باید بشناسیم، شغل عکاسی و دوربین عکاسی حرمت دارد، اسباب بازی نیست؛ گرفتن دوربین عکاسی در دست آدابی دارد، به یک روز و به یک شب عکاسی شود عکاسی، باید سال ها در بطن حادثه رفت و عکس خوب روز دنیا را دید و گرفت؛ عکاسی را باید تجربه کرد. اگر یاد نداریم باید یاد بگیریم. به کم نباید قانع بود، عکس را مانعی گیریم بلکه خلق می کنیم؛ می آفرینیم، به عبارتی تاریخ را به تصویر می کشیم.